

Ευρυδίκη Κεφαλίδου
Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας
Φιλοσοφική Σχολή – Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

210-7277427

Γραφείο 405

eurkefalidou@arch.uoa.gr

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Α. ΣΠΟΥΔΕΣ

Β. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Γ. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

ΑΘΗΝΑ

Ιούνιος 2023

A. ΣΠΟΥΔΕΣ

1982-1987

Σπουδές στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (παλαιό πρόγραμμα σπουδών). Πτυχίο με ειδίκευση στην Αρχαιολογία από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας. Βαθμός: Λίαν Καλώς (8 13/32). Είχα καθηγητές στην Κλασική Αρχαιολογία τους: Μ. Ανδρόνικο, Δ. Παντερμαλή, Μ. Τιβέριο, Σ. Δρούγου, Θ. Στεφανίδου-Τιβερίου και άλλους.

1995

Έλαβα το διδακτορικό μου δίπλωμα στην Κλασική Αρχαιολογία από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ. με βαθμό "Άριστα" (επόπτης ο καθηγ. Μ.Τιβέριος). Θέμα της διατριβής: *Ο νικητής αθλητής: Εικονογραφική μελέτη με έμφαση στην αττική αγγειογραφία*

ΓΛΩΣΣΟΜΑΘΕΙΑ

Γνωρίζω άριστα την αγγλική γλώσσα, επαρκώς τη γερμανική και ιταλική, και διαβάζω τη γαλλική.

B. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

1989-1992

Εργάστηκα ως αρχαιολόγος με συμβάσεις ορισμένου χρόνου στην τότε ΙΖ' Εφορεία Αρχαιοτήτων, στην Αιανή Κοζάνης, αναλαμβάνοντας τομείς στην ανασκαφή της αρχαϊκής- κλασικής Νεκρόπολης και του αρχαίου οικισμού. Ασχολήθηκα, επίσης, με την οργάνωση των αποθηκών και την καταγραφή των αντικειμένων.

3.1993-2.2013 (Αρχαιολογική Υπηρεσία)

Διορίστηκα στην Αρχαιολογική Υπηρεσία (16-3-1993) μετά την επιτυχία μου στον διαγωνισμό του Υπουργείου Πολιτισμού. Τοποθετήθηκα στην τότε ΙΖ' Εφορεία Αρχαιοτήτων, με αρμοδιότητα στον Νομό Κοζάνης, και κυρίως στην Αιανή. Ασχολήθηκα με σωστικές και συστηματικές ανασκαφές, διοικητικές εργασίες, οργάνωση αποθηκών, εργασίες υποδομής για την έκθεση του νέου αρχαιολογικού Μουσείου Αιανής, και με εκπαιδευτικά προγράμματα. Η ενασχόλησή μου με τα εκπαιδευτικά θέματα συνεχίστηκε και αργότερα, με ομιλίες μου σε σχολεία και ομάδες εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Για δύο χρόνια (10.2000-10.2002) εργάστηκα στην ΚΕ' Εφορεία Αρχαιοτήτων και στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου, μετά από απόσπαση που ζήτησα για οικογενειακούς λόγους. Ανέλαβα κυρίως τον τομέα της επαρχίας Μυλοποτάμου (Αξός, Ελεύθερνα κ.ά.) και ασχολήθηκα με αυτοψίες, σωστικές ανασκαφές, διοικητικές και μουσειακές εργασίες, καθώς και την οργάνωση των αποθηκών του Μουσείου Ρεθύμνου.

Στη συνέχεια τοποθετήθηκα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης (ΑΜΘ), μετά από μετάθεση που ζήτησα (10.2002-1.2013). Από τον Απρίλιο του 2008 προήχθηκα στη θέση της Προϊσταμένης του Τμήματος Κεραμικής, Τοιχογραφιών και Ψηφιδωτών του ΑΜΘ. Κατά τη διάρκεια της υπηρεσίας μου ανέλαβα την ευθύνη της οργάνωσης, τακτοποίησης, απογραφής και ηλεκτρονικής τεκμηρίωσης της κεντρικής αποθήκης

του Μουσείου, εργάστηκα για τη διοργάνωση μόνιμων και περιοδικών εκθέσεων (στο ΑΜΘ ή σε άλλα Μουσεία της Ελλάδας και του εξωτερικού), εξυπηρέτησα πλήθος μελετητών, διοργάνωσα ή συνδιοργάνωσα δύο Πειραματικά Εργαστήρια Κεραμικής και μία Ημερίδα για την αρχαία κεραμική και συμμετείχα στην έκδοση επιστημονικών εκθεσιακών καταλόγων ως συνεπιμελήτρια των εκδόσεων και ως λημματογράφος.

2.2013 έως σήμερα

Παραιτήθηκα από το Υπουργείο Πολιτισμού λόγω της εκλογής και του διορισμού μου σε κενή οργανική θέση ΔΕΠ του Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ, στη βαθμίδα της Επίκουρης Καθηγήτριας, με γνωστικό αντικείμενο: «Κλασική Αρχαιολογία, με έμφαση στην κεραμική και την εικονογραφία των αρχαϊκών και κλασικών χρόνων». Το 2020 εξελίχθηκα στη βαθμίδα της Αναπληρώτριας Καθηγήτριας.

Γ. ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

- Προπτυχιακά και μεταπτυχιακά μαθήματα, με έμφαση στη κεραμική και την εικονογραφία (διδάσκω και στα αγγλόφωνα προγράμματα, προπτυχιακό και μεταπτυχιακό).
- Εποπτεία δεκάδων μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών και οκτώ διδακτορικών διατριβών (οι δύο έχουν ολοκληρωθεί).
- Εκπαίδευση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο «Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων-Ξάνθης» (ΑΠΑΞ) σε συνεργασία με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ξάνθης.
- Ποικίλες διοικητικές δραστηριότητες όπως: Σύμβουλος σπουδών, Διευθύντρια Διδρυματικού Μεταπτυχιακού Προγράμματος, Υπεύθυνη της Συλλογής Κλασικής Αρχαιολογίας του Μουσείου Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, Υπεύθυνη διμερών συμφωνιών Erasmus, και άλλα.

Δ. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ

I. ΒΙΒΛΙΑ - ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ (B1-B3)

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ (E1-E5)

III. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ, ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ (A1-A54)

IV. ΧΡΟΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (X1-X8)

V. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Π1-Π8)

VI. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ (M1-M3)

VII. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ

VIII. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΡΘΡΑ (Δ1-Δ4)

I. BIBΛΙΑ - ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ (B1-B3)

- B1. Νικητής: Εικονογραφική μελέτη του αρχαίου ελληνικού αθλητισμού.** Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, 1996, σσ. 272 + 78 πίν.
- B2. Ασώματα: Ένα αρχαϊκό νεκροταφείο στην Ημαθία.** Θεσσαλονίκη: εκδ. Κυριακίδη, 2009, σσ. 175.
- B3. Η Εικονολογία της Αττικής Τραγωδίας,** Αυτοτελής μελέτη. Στο: Α. Μαγκα-ντωνάτος & Χ. Τσαγγά-λης (επιμ.), *Αρχαία Ελληνική Τραγωδία – Θεωρία και Πράξη*. Αθήνα: Gutenberg, 2008, 637-725.

II. ΕΠΙΜΕΛΕΙΕΣ ΤΟΜΩΝ (E1-E5)

- E1. Τα Καλίνδοια. Μια αρχαία πόλη στη Μακεδονία** (Κατάλογος Περιοδικής Έκθεσης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 2/2008-1/2009), Θεσσαλονίκη 2008, σσ. 200 (με τις Π. Αδάμ-Βελένη & Δ. Τερζοπούλου).
- E2. Il dono di Dioniso. Το Δώρο του Διονύσου. The Gift of Dionysos: Μυθολογία του κρασιού στην κεντρική Ιταλία (Molise) και τη βόρεια Ελλάδα (Μακεδονία)** (Κατάλογος Περιοδικής Έκθεσης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 2011), Θεσσαλονίκη 2011, σσ. 251 (τρίγλωσση έκδοση - με τις Π. Αδάμ-Βελένη & Ε. Στεφανή)
- E3. Κεραμέως παῖδες. Αντίδωρο στον καθηγητή Μιχάλη Τιβέριο από τους μαθητές του,** Θεσσαλονίκη 2012, σσ. 383 (με τη Δ. Τσιαφάκη)
- E4. Κεραμικά εργαστήρια στο βορειοανατολικό Αιγαίο (8^{ος}-αρχές 5^{ου} αι. π.Χ.) - Πρα-κτικά Ημερίδας στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, 2010,** Θεσσαλονίκη 2013, σσ. 256 (με τις Π. Αδάμ-Βελένη & Δ. Τσιαφάκη)
- E5. The Riverlands of Aegean Thrace: Production, Consumption and Exploitation of the Natural and Cultural Landscapes – An Overview (Panel 2.4 / River Valleys and Regional Economies (Panel. 2.7) στο: Archaeology and Economy in the Ancient World – Proceedings of the 19th International Congress of Classical Archaeology, Κολωνία και Βόννη, 22-26/5/2018),** Heidelberg 2022.

III. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ, ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΟΥΣ ΤΟΜΟΥΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΥΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ (A1-A53)

- A1. «Θησαυρός' νομισμάτων του 4ου αι. π.Χ. από την Εορδαία»,** Αρχαιολογικά Ανάλεκτα εξ Αθηνών 23-28 (1990-95 [1998]) 277-297.
- A2. «Τοπικά εργαστήρια αρχαϊκής και κλασικής κεραμικής από την Αιανή και τον Νομό Κοζάνης»,** Αρχαία Μακεδονία VI (1996), τόμος 1. Θεσσαλονίκη: IMXA 1999, 537-562 (με συμβολή της Γ. Καραμήτρου-Μεντεσιδη).
- A3. «Αττικός μελανόμορφος αμφορέας από την Αιανή»,** Μνείας χάριν: Τόμος στη μνήμη Μαίρης Σιγανίδου. Θεσσαλονίκη: ΥΠΠΟ/ΙΖ' ΕΠΚΑ, 1998, 115-125.
- A4. «Ceremonies of Athletic Victory in Ancient Greece: An Interpretation»,** Nikephoros: Zeitschrift für Sport und Kultur im Altertum 12 (1999) 95-117.
- A5. «Die Eordaier und das Koinon der Makedonen in einer neuen Ehreninschrift»,** Hermes 128 (2000) 152-163 (με τον Π. Νίγδελη).

- A6. «Παναθηναϊκοί αμφορείς από την Αιανή», *Μύρτος: Μελέτες στη μνήμη της Ιουλίας Βοκοτοπούλου*. Θεσσαλονίκη, 2000, 321-333.
- A7. «New Panathenaic Prize-Amphoras from Aiani in Upper Macedonia», στο: M. Benz & N. Eschbach (επιμ.), *Panathenaica: Symposion zu den Panathenäischen Preizamphoren* (Giessen, 1998). Mainz: Philipp von Zabern, 2001, 11-17.
- A8. «Late Archaic Polychrome Pottery from Aiani», *Hesperia* 70 (2001) 183-219.
- A9. «‘Τίς ἔστιν; Οὐχὶ κλεψύδρα;’ Μια ομάδα ιδιόμορφων αγγείων της αρχαϊκής εποχής», *Εγνατία: Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Α.Π.Θ.* 7 (2002-2003 [2004]) 61-107.
- A10. «Vases for the Dead: Local Workshops of White-Ground Polychrome ‘Phormiskoi’», στο: B. Schmaltz και M. Söldner (επιμ.), *Griechische Keramik im kulturellen Kontext: Akten des Internationalen Vasen-Symposium, Kiel, 24-28.9.2001*. Münster: Scriptorium, 2003, 185-187.
- A11. «On ‘Phormiskoi’ again», *Bulletin of the Institute of Classical Studies* 47 (2003) 23-44.
- A12. «Ἐνθεος χορεία: Η εικονογραφία των εκστατικών χορών στην αρχαϊκή και κλασική εποχή», *Αρχαιολογία και Τέχνες* 90 (2004) 34-41.
- A13. «Νικητήρια και Επινίκια», στο: Ν. Καλτσάς & Γ. Τασούλας (επιμ.), *Αγών: Κατάλογος έκθεσης*, Αθήνα: ΥΠΠΟ, 2004, 70-91 (και αγγλική έκδοση).
- A14. «Ιερά του ανατολικού Μυλοποτάμου: οι μαρτυρίες των ειδωλίων», στο: Ε. Γαβριλάκη & Γ. Τζιφόπουλος (επιμ.), *Ο Μυλοπόταμος από την Αρχαιότητα ως σήμερα: Πρακτικά Διεθνούς Συνεδρίου, Ρέθυμνο 24-30.10.2003*, τόμ. 4: *Ελεύθερα-Αζός*, Ρέθυμνο 2006, 227-273.
- A15. «Καταβάσεις και άνοδοι του Διονύσου: Παρατηρήσεις στην αττική και κατωτα-λιωτική αγγειογραφία», *Ευλιμένη* 6 (2006) 14-44.
- A16. «Γεωμετρικά και αρχαϊκά έπαθλα. Κείμενα, ευρήματα, εικονογραφία (8^{ος}-7^{ος} αι. π.Χ.)», στο: *Άθλα και έπαθλα στα ομηρικά έπη: Ι΄ Διεθνές Συνέδριο για την Οδύσσεια (Κέντρο Οδυσσειακών Σπουδών, Ιθάκη Σεπτέμβριος 2004)*. Αθήνα 2007, 203-229.
- A17. «Some Vases in the Archaeological Museum of Thessaloniki», *Αρχαιολογικά Ανάλε-κτα εξ Αθηνών* 40-41 (2007-2008) 169-176.
- A18. «Micra Karaburun 1917: Ανακτώντας αρχαιολογικά συμφραζόμενα», *Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 22 (2008) 335-342 (με τις Δ. Ιγνατιάδου, S. Descamps & A. Boucher).
- A19. «The Argonauts Krater in the Archaeological Museum of Thessaloniki», *American Journal of Archaeology* 112 (2008) 617-624.
- A20. «Kleite I», *Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae Suppl.* 2009, 311.
- A21. «Suction Dippers: Many Shapes, many Names and a Few Tricks», στο: A. Tsingarida (επιμ.), *Shapes and Uses of Greek vases, 7th-4th centuries B.C.* Βρυξέλλες: Université Libre de Bruxelles, 2009, 181-192.
- A22. «The Iconography of Madness in Attic Vase Painting», στο: J. Oakley & O. Palagia (επιμ.), *Athenian Potters and Painters II*, Οξφόρδη, 2009, 90-99.
- A23. «The Plants of Victory in Ancient Greece and Rome», στο: J.-P. Morel & M. Mercuri (επιμ.), *Plants and Culture: Seeds of the Cultural Heritage of Europe*. Modena, 2009, 39-44.
- A24. Λήμματα για πέντε αγγεία του Καταλόγου Έρωτος: από την Θεογονία του Ησιόδου στην ύστερη αρχαιότητα (Περιοδική έκθεση, Αθήνα, Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης)

- (επιμ. Ν. Σταμπολίδης). Αθήνα, 2009, αρ. 1, 35, 141, 151, 197.
- A25. «**Dead Men Face Down: Homer, Art and Archaeology**», στο: Ε. Walter-Καρύδη (επιμ.), *Μύθοι, κείμενα, εικόνες. Ομηρικά έπη και αρχαία ελληνική τέχνη (Πρακτικά ΙΑ΄ Διεθνούς Συνεδρίου για την Οδύσσεια, Ιθάκη Σεπτέμβριος 2009)*, Ιθάκη 2010, 121-151.
- A26. «**A Wounded Warrior from Kamarina and Some Notes on the Iconography of Battlefield Doctors**», στο: G. & E. Giudice (επιμ.), *‘Αττικόν...κέραμον’. Veder greco a Camarina dal principe di Biscari ai giorni nostri (Congresso Internazionale 2008)*, Catania 2011, τόμ. II, 97-104.
- A27. «**Η διονυσιακή εικονογραφία στην αρχαία ελληνική αγγειογραφία**», στο: Π. Αδάμ-Βελένη, Ε. Κεφαλίδου & Ε. Στεφανή (επιμ.), *Il dono di Dioniso-To Dóro tou Dionýssou-The Gift of Dionysos: Μυθολογία του κρασιού στην κεντρική Ιταλία (Molise) και τη βόρεια Ελλάδα (Μακεδονία) (Κατάλογος Περιοδικής Έκθεσης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης 2011)*, Θεσσαλονίκη 2011, 118-135(και ιταλικά και αγγλικά).
- A28. «**Έπαθλα από τη Μακεδονία, 5ος-4ος αι. π.Χ.**», στο: Δ. Β. Γραμμένος (επιμ.), *Στη Μακεδονία από τον 7ο αιώνα π.Χ. ως την Ύστερη Αρχαιότητα – Κατάλογος Μόνιμης Έκθεσης του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη 2011, 155-162.
- A29. «**Έντεκα λήμματα για αγγεία και ειδώλια στον Κατάλογο αρ. A28** (σελ. 799, αρ. 2/σελ. 806, αρ. 1/σελ. 808, αρ. 13/σελ. 810-811, αρ. 2/σελ. 837, αρ. 11/σελ. 842, αρ. 3/σελ. 851-852, αρ. 5/σελ. 858 αρ. 16-18 και αρ. 21).
- A30. «**L’éducation athlétique**», στο: *Au royaume d’Alexandre le Grand. La Macédoine antique (Catalogue Exposition, Musée du Louvre, Paris 2011-2012)*, Παρίσι 2011, 361-362.
- A31. «**Λήμματα για 24 αττικά και άλλα αγγεία** στο: *Au royaume d’Alexandre le Grand. La Macédoine antique (Catalogue Exposition Musée du Louvre, Paris 2011- 2012)*, Παρίσι 2011.
- A33. «**“Έκ Μεσημερίου προπολεμικῶς”: Ένα ιερό της αρχαίας Κρουσίδας και άλλα ευρήματα από τις συλλογές του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης**», στο: Μ. Τιβέριος, Π. Νίγδελης & Π. Αδάμ-Βελένη (επιμ.), *Θρεπτήρια. Μελέτες για την αρχαία Μακεδονία*, Θεσσαλονίκη 2012, 414-462 (και στα αγγλικά).
- A34. «**Βοιωτική κύλικα Κωμαστών από τη Θέρμη Θεσσαλονίκης**», στο: Ε. Κεφαλίδου-Δ. Τσιαφάκη (επιμ.), *Κεραμέως παῖδες. Αντίδωρο στον καθηγητή Μιχάλη Τιβέριο από τους μαθητές του*, Θεσσαλονίκη, 2012, 179-188.
- A35. «**Λήμματα για 23 τοπικά και εισηγμένα αγγεία από το Καραμπουρνάκι, την Τούμπα Θεσσαλονίκης, την Αίνεια και τη Χαλκιδική**, στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αρχαιολογία στα μετόπισθεν: στη Θεσσαλονίκη των ταραγμένων χρόνων, 1912-1922*. Θεσσαλονίκη 2012, Λήμματα αρ. 19-21, 49, 53-56, 109-112, 114-119, 125-129.
- A36. «**Μη καταστροφική χημική ανάλυση (XRF) τοπικής και εισηγμένης κεραμικής από τη Νέα Καλλικράτεια Χαλκιδικής**» στο: Π. Αδάμ-Βελένη, Ε. Κεφαλίδου & Δ. Τσιαφάκη (επιμ.), *Κεραμικά εργαστήρια στο βορειοανατολικό Αιγαίο (8ος-αρχές 5ου αι. π.Χ.) (Πρακτικά Ημερίδας στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, 2010)*. Θεσσαλονίκη 2013, 173-181 - σε συνεργασία με τον χημικό Γ. Ναζλή.
- A37. «**Κεραμική από τη Νέα Καλλικράτεια στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης**», στο: Μ. Τιβέριος, Β. Μισαηλίδου-Δεσποτίδου, Ε. Μανακίδου & Α. Αρβανιτάκη (επιμ.), *Η αρχαϊκή κεραμική στο Βόρειο Αιγαίο και την περιφέρειά του*,

- 700-480 π.Χ. (Πρακτικά Διεθνούς Επιστημονικής Συνάντησης, Θεσσαλονίκη 2011). Θεσσαλονίκη 2012, 91-104.
- A38. **Θαλασσινές μυθιστορίες**», στο: Δ. Τσαγκάρη (επιμ.), *Η Ευρώπη της Ελλάδας. Αποικίες και νομίσματα από τη Συλλογή της ALPHA BANK (Κατάλογος Έκθεσης - Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης)*. Αθήνα 2014, 46-49 (και στα αγγλικά: “Marine Mythical Histories”).
- A39. **“El adorno del cuerpo”**, στο: C. Sánchez & I. Escobar (επιμ.), *Dioses, Heroes y Atletas* (Exp. Catal. Museo Arqueológico Regional de Madrid 2015), Μαδρίτη 2015, 123-135.
- A40. **“Ceramique attique et locale de l’époque archaïque tardive en Macédoine centrale: Reflexions sur le Mikra Karaburun Groupe”**, στο: K. Chrysanthaki-Nagle, S. Descamps-Lequime & A.-M. Guimier-Sorbets (επιμ.), *La Macédoine du VIème siècle à la conquête Romaine: formation et rayonnement culturels d’une monarchie grecque* (Actes du colloque international organisé à Paris les 2 et 3 décembre 2011, à l’Institut national d’histoire de l’art et au musée du Louvre), Παρίσι, 2016, 111-127.
- A41. **«Νέα Μεσημβρία Θεσσαλονίκης: ένας νέος αρχαιολογικός χώρος μέσα από παλιά ευρήματα του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης»**, στο: Μ. Γιαννοπούλου & Χ. Καλλίνη (επιμ.), *ΗΧΑΔΙΝ. Τιμητικός Τόμος για την καθηγήτρια Στέλλα Δρούγου*, Αθήνα 2016, 567-590.
- A42. **«Αναπηρία και δυσμορφία στην ελληνική αγγειογραφία από την ύστερη Γεωμετρική έως της ύστερη Κλασική περίοδο»** (και στα αγγλικά - δίγλωσση έκδοση), στο: Π. Ν. Σουκάκος, Α. Γκάρτζιου-Τάττη & Μ. Πασχόπουλος, *Υβριδικά και ιδιότυπα όντα. Αποκλίσεις από την “κανονικότητα” στην Αρχαία Ελληνική Μυθολογία και στη Σύγχρονη Ιατρική*, Αθήνα 2017, 55-67.
- A43. **«Πήλινα Βασκάνια»**, στο: Π. Αδάμ-Βελένη κ.ά. *ΕΙΔΩΛΙΟ. Ένας μικρόκοσμος από πηλό* (Κατάλογος περιοδικής έκθεσης στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, 3.4.2017-30.4.2018), Θεσσαλονίκη 2017, 167-169.
- A44. **“Strangers in a Strange Land: Two Soldiers’ Graffiti from Ancient Thermi”**, στο: S. Gimatzidis, M. Pieniżek & D.S. Mangaloğlu-Votruba (επιμ.), *Archaeology Across Frontiers and Borderlands. Fragmentation and Connectivity in the North Aegean and the Balkans during the Late Bronze Age and Early Iron Age*, Βιέννη - Αυστριακή Ακαδημία Επιστημών, 2018, 203-218 (με τον Ι. Ξυδόπουλο).
- A45. **Λήμματα για έντεκα αγγεία του τοπικού ερυθρόμορφου ρυθμού της Χαλκιδικής**, στο: Ε. Στεφανή & Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αντιγράφοντας (σ)το παρελθόν: Ιστορίες αντιγραφής και έμπνευσης* (Κατάλογος έκθεσης, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, 11/2018-11/2019), Θεσσαλονίκη 2018, 29-39, αρ. 12-23 (με την Χ. Αβρονιδάκη).
- A46. **«Ο Ζωγράφος της Κύλικας της Ερέτριας: ένας Ευβοέας αγγειογράφος στη Χαλκιδική»**, στο: Ε. Μανακίδου & Α. Αβραμίδου (επιμ.), *Η κεραμική της κλασικής εποχής στο Βόρειο Αιγαίο και την περιφέρειά του (480-323/300 π.Χ.)*, Θεσσαλονίκη 2019, 115-126 (με την Χ. Αβρονιδάκη).
- A47. **“Greeks and Thracians at Abdera and the Xanthi-Nestos Area in Aegean Thrace”**, στο: J. Driessen & A. Vanzetti (επιμ.), *Communication Uneven. Acceptance of and Resistance to Foreign Influences in the Connected Ancient Mediterranean*, Louvain 2020, 129-146 (με τους C. Kallintzi, M. Georgiadis & I. Xydopoulos).

- A48. «Μελανόμορφος αμφορέας της τεχνοτροπίας του Ζωγράφου του Λυσιππίδη και άλλα αττικά αγγεία από το νεκροταφείο της αρχαίας Αργίλου», στο: Ζ. Μπόνιας & J. Perreault, *Αργίλος, 25 χρόνια έρευνας. Οργάνωση πόλης και χώρας στις αποικίες του βορείου Αιγαίου, 8ος-3ος αι. π.Χ. (Διεθνές επιστημονικό συνέδριο, Θεσσαλονίκη 25-27 Μαΐου 2017)*, Αθήνα 2021 (ARGILOS 3), 157-182.
- A49. 'The Dioskouroi Between Athens and Sparta' Once Again: A New Attic Red-figure Vase with 'Saltantes Lacaeanae' and the Dioskouroi from Piraeus', στο: J. Neils & O. Palagia (επιμ.), *From Kallias to Kritias: Classical Culture in Athens in the Second Half of the Fifth Century B.C. (International Conference 6-8/6/2019, American School of Classical Studies at Athens)*, Βερολίνο 2022, 313-336.
- A50. "Archaic and Classical Abdera: Economy and Wealth by the Nestos Riverside", στο: Ε. Κεφαλίδου (επιμ.), *The Riverlands of Aegean Thrace: Production, Consumption and Exploitation of the Natural and Cultural Landscapes – An Overview (Archaeology and Economy in the Ancient World – Proceedings of the 19th International Congress of Classical Archaeology, Κολωνία και Βόννη, 22-26/5/2018)* Heidelberg 2022, 7-20 (με τους C. Kallintzi, M. Georgiadis και K. Chatziprokopiou).
- A51. «Αττική κεραμική στα Άβδηρα (7ος-5ος αιώνας π.Χ.)», στο Τσιαφάκη κ.ά. (επιμ.), *AtticPOT: Αττική γραπτή κεραμική στην αρχαία Θράκη (6ος-4ος αι. π.Χ.), Νέες προσεγγίσεις και ψηφιακά εργαλεία*, Ξάνθη 2022, 212-227 (με την Κ. Καλλιντζή).
- A52. "The archaeological survey at Abdera and Xanthi 2015–2019: Long-term analysis of colonial relations in Thrace", *Archaeological and Anthropological Sciences* 14 (9) 2022 (<https://doi.org/10.1007/s12520-022-01635-x>, με τους M. Georgiadis, C. Kallintzi, A. GarciaMolsosa, H. A. Orengo και P. Motsiou).
- A53. "The Archaeological Project of Abdera and Xanthi (APAX): Preliminary Update on the 2022 Survey Program", στο A. Avramidou and J.C. Donati (eds), *Surveying Aegean Thrace in the Digital Era (Proceedings of the ArcGeoPerSa Workshop 9/2022)*, Κομοτηνή 2023, 99-108 (με τους M. Georgiadis, C. Kallintzi, A. Garcia-Molsosa, A. Mayoral και H. A. Orengo).

IV. ΧΡΟΝΙΚΑ και ΠΡΩΤΕΣ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΕΙΣ ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΝΑΦΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (X1-X10)

- X1. «Αρχαιολογικές έρευνες στην Εορδαία: Ανασκαφή στην 'Άσπρη Πόλη' και μια νέα επιγραφή από τον Φιλώτα», *Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 9 (1995 [1998]) 39-46 (με τον Κ. Μοσχάκη).
- X2. «Αρχαιολογικά Χρονικά: Περδίκας, Άσπρη Πόλη, Φιλώτας Φλώρινας», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 50 (1995) B2-ΧΡΟΝΙΚΑ, 576-578, 584-586.
- X3. «Αρχαιολογικά Χρονικά: Νομός Ρεθύμνης: Ελεύθερνα, Αλφά, Παγκαλοχώρι, Εντοπισμοί νέων αρχαιολογικών χώρων», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 56 (2001) ΧΡΟΝΙΚΑ
- X4. «Αρχαιολογικά Χρονικά: Νομός Ρεθύμνης: Δροσιά, Παραδόσεις στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 57 (2002) ΧΡΟΝΙΚΑ

- Τα X3-X4 δημοσιεύτηκαν μαζί στο *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 56-59 (2001-2004), 452-253, 459-460, 468.
- X5. «Οι νέες εκθέσεις του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης: οι ιστορικοί χρόνοι», *Το αρχαιολογικό έργο στη Μακεδονία και Θράκη* 20 (2006) 403-412 (με τους Σ. Γκαλινίκη, Κ. Ξανθοπούλου, Α. Κουκουβού, Ε. Μέλλιου και Κ. Σουέρεφ).
- X6. «Καραμπουρνάκι Θεσσαλονίκης», στο: Π. Αδάμ-Βελένη & Α. Κουκουβού (επιμ.), *Αρχαιολογία στα μετόπισθεν: στη Θεσσαλονίκη των ταραγμένων χρόνων, 1912-1922*. Θεσσαλονίκη 2012, 95-101.
- X7. «Επιφανειακή Έρευνα – Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων και Ξάνθης (ΑΠΑΞ)», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 71 (2016) Β - ΧΡΟΝΙΚΑ (υπό έκδοση - με τους Κ. Καλλιντζή και Μ. Γεωργιάδη).
- X8. «Επιφανειακή Έρευνα – Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων και Ξάνθης (ΑΠΑΞ)», *Αρχαιολογικόν Δελτίον* 72 (2017) Β - ΧΡΟΝΙΚΑ (υπό έκδοση - με τους Κ. Καλλιντζή και Μ. Γεωργιάδη).
- X9. «Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων και Ξάνθης (ΑΠΑΞ): πρώτο έτος της επιφανειακής έρευνας», *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και τη Θράκη* 29, 2015 (υπό έκδοση - με τους Κ. Καλλιντζή, Μ. Γεωργιάδη, Ι. Ξυδόπουλο, Μ. Χρυσάφη, Κ. Χατζηπροκοπίου, Δ. Σκουλαρίκη, Η. Orengo και Α. Garcia).
- X10. «Αρχαιολογικό Πρόγραμμα Αβδήρων και Ξάνθης (ΑΠΑΞ): τα αποτελέσματα των ετών 2016 και 2017», *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και τη Θράκη* 31, 2017 (υπό έκδοση - με τους Κ. Καλλιντζή, Μ. Γεωργιάδη, Μ. Χρυσάφη, Κ. Χατζηπροκοπίου, Δ. Σκουλαρίκη και Α. Garcia)

V. ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ - ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (Π1-Π7)

- Π1. «Η διδασκαλία της αρχαιολογίας στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση: Μια πρόταση και μια δοκιμή», *Τομή* 301 - 4 (1992) 61-68.
- Π2. «Αρχαιολογία και Εκπαίδευση», *Πρακτικά Επιστημονικού Συνεδρίου: Βελβεντό (Βελβεντό 1993)*. Θεσσαλονίκη, 1994, 99-107.
- Π3. «Αρχαιολογία και Εκπαίδευση», *Πρακτικά Συνεδρίου 'Η Κοζάνη και η περιοχή της: Ιστορία-Πολιτισμός' (Κοζάνη 1993)*. Κοζάνη: Δήμος Κοζάνης/ΥΠΠΟ, 1997, 259-266.
- Π4. «Αρχαιολογία και Εκπαίδευση», *Δυτικομακεδονικά γράμματα* Η' (1997) 125-129.
- Π5. *Περίπατος στην αρχαία Αιανή: Έντυπο για τον μαθητή* (Εκπαιδευτικό πρόγραμμα 'Μελίνα': Η ζωή μιας πόλης). Αθήνα: ΥΠΠΟ 1999, σσ. 17.

Π6-Π7: Πειραματική Αρχαιολογία στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης

- Π6. «Η νεολιθική κεραμική μέσα από τη σύγχρονη εμπειρία: μια απόπειρα πολυδιάστατης προσέγγισης με εκπαιδευτικό και πειραματικό χαρακτήρα», *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη* 25 (2011), Θεσσαλονίκη, 577-586 (με τους Ε. Γαβριλάκη & Ν. Λιάρου).
- Π7. «Πειραματικό Εργαστήριο για την κεραμική στην αρχαϊκή Μακεδονία», *Το Αρχαιολογικό Έργο στη Μακεδονία και στη Θράκη* 26 (2012), Θεσσαλονίκη, 339-348.

VI. ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ (M1-M3)

- M1.** Γ. Καραμήτρον-Μεντεσίδη, *Kozani, City of Elimiotis: Archaeological Guide*. Θεσσαλονίκη, 1993 (μετάφραση στα αγγλικά), σσ. 97.
M2. J. N. Coldstream, *Γεωμετρική Ελλάδα*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 1996 (μετάφραση στα ελληνικά), σσ. 536.
M3. Λήμματα Καταλόγου αρ. Ε2 (ελληνικά-ιταλικά, σσ. 177-198).

VII. ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ

- N.** Kunisch, *Ornamente geometrischer Vasen* (Böhlau 1998) *Αρχαιογνωσία* 11 (2001-2002) 327-337.

VIII. ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΡΘΡΑ - επιλογή (Δ1-Δ4)

- Δ1.** «Ο αθλητισμός στην αρχαία Μακεδονία», *Δυτικομακεδονικά Γράμματα* Γ' (1992) 197-208.
Δ2. «Μυθολογικά θέματα στη νεοελληνική ζωγραφική», *Τομή* 301- 6 (1993) 37-49 (με τον Γ. Ζωγραφίδη).
Δ3. «Phormiskoi: Gourd-shaped terracottas from the Ancient Mediterranean», *The Cucurbit Network News* 10/1 (2003) 7.
Δ4. «Ο Αγώνας και η Νίκη», *Καθημερινή /Επτά Ημέρες – 'Αγών'* (27.6.2004) 28-31.